

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, president. Louis Benedik, treasurer.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko \$7.00
in Kanada \$6.00
Za pol leta \$3.50
Za inozemstvo za celo leto \$7.90
Za pol leta \$3.50
Za četrt leta \$1.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniš nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagoviti pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

USTAVNO POVELJE

Zvezni sodnik F. Schoonmaker je izdal formalno ustavno povelje, v katerem je končno potrdil svojo odločitev z dne 30. septembra, ki vsebuje najbolj drastične prepovedne določbe za United Mine Workers v korist Pittsburgh Terminal Coal Corporation.

Članom unije prepoveduje vsako piketsko delavnost in bivanje v bližini rovo premogarske družbe.

Dekret odobrava deložiranje stavkarjev iz kompanij skih hiš ter uniji celo prepoveduje vprijeti sodnijske korake proti temu.

Pravni zastopniki unije so šli s svojo tožbo pred državno višje sodišče, da odvrnejo premogarsko družbo od tega, da vrže premogarje iz gotovih hiš.

Temu nasproti pa prepoveduje ustavno povelje uniji izdajati katerikoli sklade v apelacijske svrhe, odvetajske pristojbine, sodnijske stroške ali na kak drugi način v namenu, da katerikoli osebi pomaga ali jo bodri, da stanuje proti volji premogarske družbe v kompanijski hiši.

Ustavno povelje velja le za Pittsburgh Terminal Coal Corporation, ki si že dolgo časa prizadeva obnoviti obratovanje v svojih rovih s pomočjo stavkokazov ter popolnoma izločiti unijo iz vseh svojih obratov.

Zvezni maršal za okraj zapadne Pennsylvanije je dobil naročilo naj pazi na izvedenje ustavnega povelja v okraju in naj aretira vsakega, ki bi nastopal določben tega povelja.

Uniji še dovoljuje le, da postavi na vsaki cesti, ki vodi k rovom korporacije le po enega piketa. Ta pa mora stati sto korakov od bližnjega kompanijskega posloja ter mora biti jasno označen kot piket.

Eden paragrafov drastičnega ustavnega povelja prepoveduje uniji "vsako obstrukcijo, oviranje, preprečevanje ali vmešavanje v obratovanje rovo tožečega podjetja in vsako aktivnost, koje rezultat bi predstavljal vmešavanje v obratovanje rovo."

Nadaljna klavzula prepoveduje članom unije na katerikoli način nadlegovati uslužbenca in njih družine, uradnike ali agente korporacije ali nadlegovati kateregakoli, ki ima kak posel ali opravke s korporacijo.

Prepovedano je vsako dejanje, ki bi oviralo produkcijo in transport premoga.

Pittsburgh Terminal Coal Corporation je razvnela ga naperila tožbo za odškodnino v znesku poldrugga milijona dolarjev proti uniji. V odločitvi sodnika Schoonmakerja pa ni ničesar omenjenega o tem.

REVOLUCIJA V MEHIKI

Mehiške revolucije ni bilo tako lahko zatreti kot bi kdo domneval.

Vzroki prihajajo vedno bolj jasno na dan. Vstahi imajo na razpolago dosti denarja in municije.

Ponavadi so v vsakem odločilnem trenutku dobili iz skrivnostnega vira ojačenja, ki so jim omogočila nadaljevanje boja.

Od kod je prihajala ta pomoč, ni težko uganiti. Vstasem so jo dali na razpolago ameriški petrolejski interesi, ki bi svoja ogromna oljnata ozemlja v Mehiki kaj radi spravili pod ameriško zaščito.

Natančnih dokazov sicer ni na razpolago, toda sumnja bo najbrž upravičena.

Hearstovo časopisje je pred kratkim sporočilo iz Washingtona, da je zavzelo državno tajništvo odločno stališče napram Mehiki.

V slučaju, da bi bil Obregon izvoljen, bi ga vlada Združenih držav nikdar ne priznala.

Calles ne bi dobil iz Združenih držav niti orožja, niti municije, pa naj bi še tako prosil zanj in ponujal še tako visoko plačo.

S tem oficijelni Washington indirektno podpira stvar revolucionarjev.

Ker so mehiški revolucionarji v vseh ozirih odvisni od ameriškega kapitala, jim ni posebno težko dobiti iz Amerike orožje, četudi po ovinkih.

Niti Callesova vlada ni delavska vlada, niti Obregonova vlada ne bo. Toda podpirajo jo organizirani mehiški delavci, in s tem je dosti rečeno.

Calles in Obregon sta dosti večja prijatelja delavcev, kot je naprimer Gomez ali kot je bil pokojni Serrano.

Vsled tega je revolucija proti sedanjim mehiški vladi tudi revolucija proti delavski stvari.

Mehiški delavci to prav dobro vedo ter so se trdno, kot en mož, strnili za Callesom.

Dopisi

Selo-Moste, Slovenija.

S posredovanjem agenture Ivan Kraker, Cie. Generale Transatlantique so se vrnili danes sledeči rojaki v Ameriko in se bodo vkrcali v sredo 5. oktobra v Havre na parobrod "Paris":

Aleks Mihael v New York, N. Y.
Aleks Antonija v New York, N. Y.

Metelko Alojzij v Cleveland, O.
Metelko Stefaniya v Cleveland, Ohio.

Urbas Franc v Cleveland, O.
Veninšek Franc v Milwaukee, Wis.

Jenko John v Cady, Pa.
Vaupotič Valentin v Brooklyn, N. Y.

Korošec Mary v Brooklyn, N. Y.
Stupica Fani v New York, N. Y.

Arko Mimi v Brooklyn, N. Y.
Hefferle John v North Bergen, N. J.

Stalzer Rudolf v Brooklyn, N. Y.
Gril Marija v Brooklyn, N. Y.

Klemenčič Martin v Burgeson, Pa.
Klemenčič Marija v Burgeson, Pa.

Klemenčič Marija v Burgeson, Pa.
Klemenčič Martin v Burgeson, Pa.

Klemenčič Matija v Burgeson, Pa.
Klemenčič Ivana v Burgeson, Pa.

Žagar Julijana v Brooklyn, N. Y.
Novak Anton, soproga in dva otroka v Cleveland, Ohio.

Ob času, ko dobite to poročilo, se bodo gotovo že nahajali med svojimi ter jim opisovali dobre in slabe strani svoje stare domovine.

Pozdrav!

Joža.

OPOMINJAM

vse one, ki mi kaj dolgujejo, da mi v kratkem vrnejo in tistega, ki je tu eno stvar vzel, da škodo poravnava, če ne, ve kaj ga čaka.

Joe Rolič, Box 6, Kinross, Pa.
(2x 13.14)

Hudičeva noga.

Ena najboljših povesti Conan Doylea, v kateri slavn detektiv Sherlock Holmes z lahkoto razreši navidez nerazrešljiv slučaj.

To je kizmet.

Naš rojak Frank Oklešen, ki se že par let mudi v San Salvadoru, je originalno opisal to dežele vulkanov, potresov in vremenskih neugod.

Naše stare korenine.

V tem spisu nam je M. L. Pogorelec predstavil nekaj naših najstarejših priseljencev v Washingtonu in Minnesoti.

To se nekatere izmed mnogih zanimivosti, ki jih vsebuje:

**Slovensko Amerikanski
Koledar za 1928**

Jugoslavija irredenta.

Sleparji.

V Kopru se je vrnila razprava stavljal pročila za razpust slovenskih kulturnih društev.

Sleparji z nabiranjem raznih pripevkov je že toliko, da se je končno zganila oblast in fašistična organizacija, ki ukazuje, da naj se taki sleparji nemudoma naznani o rožnikom.

Prispevke vseh vrst zahtevajo od slovenskih občin. Upravi odbor goriske pokrajine dan na dan "odobruje brezpogojno" prispevke za spomenik italijanskemu mornarju, državnemu društvu Italica, raznim vseučiliščem, za spomenik furlanskemu pesniku Zerutu itd. Občine mora jo posebno izdatno prispevati za vzdržanje organizacije "balila".

Otroci dobijo fašistične obleke. Kdo jih bo plačal? "Komun!" Občine bodo oblačile otroke balile. Potem bo treba prispevati za organizacijo "avangardistov" in kdo ve, za kaj še! Občine so že sedaj tako strahovito obremenjene, da mora priti pelom v kratkem času.

Tržaški kvestor premješčen. Giuseppe De Martino, kvestor v Trstu, je premješčen v Napoli v svoje rojstno mesto. Premješčenje pomeni službeno povišanje. Kvestor De Martino je policijot naj-

mož je moral priti vsled bolezni. ZENE

Unkenov, ga. John L. Lako, živec v tem mestu je danes zopet srečen. Čela štiri leta je moral namočiti s pratom vsako noč, da bi se iznebil bolezni, danes je pa zopet zdrav, da lahko opravi vsa vsa dela. Mrs. Lako je bila že trikrat operirana, zdravilo se je po med tem časom skoraj sto vrst bolezni, v resnici je imela pa samo traku-

bo, katere je prešla od nje v dveh urah. Predno se je pa dogadalo, nje pravo bolezen je njen mož, kvestor, poklen izdal skoraj vsak cent za zdravnike in razna zdravila. Tudi Mrs. Lako je prišla semkaj iz New Yorka, da jo obišče; navedena je takoj spoznala kako vrste bolezni ima njena sorodnica. Tekom enega tedna so dospela zdravila iz Pittsburgha; v kratkem času so iz Mrs. Lako odstranili 82 čevljev, do tri kupa. Tega parazita so petim dijali v stekleno z alkoholom, ki je vsakemu na vrede.

Tisoce možkih, žensk in otrok se zdravi za kako drugo bolezen in sicer neuspešno, dočim je njihova resnična bolezen pošast-trakulja. Gotovo znamenje te pošasti so oddajanja njenih delov, morebitna pa izguba telesa z vnanjo izpehvanjem, pokrit jezik, razra, bolečina v hrbtu, stegnih in nokah, omotica, glavobol, občutki omedlevice s praznim želodcem, veliki, temni kolobariji krog oči. Zelo težko je težak in napihnjen. Človek tudi čuti, kot da se nekaj giblje do grla. Bolnik ima rmenno kožo, na oči tehta, ima slabo spanje. Počasi, ki včasih doseže dolžino 50 centimetrov, povzroča bolečine napade. Če se nplati v kapnik, lahko zadušijo svojo žrtev. Iznebite se takoli te pošasti, dokler ne izpodkopljete zdravja. Pošlajte \$10.48 za zdravilo Laxiana, če se hočete iznebiti te pošasti. Ni škodljiv, tudi če nimate trakuže. Prodaja ga samo ROYAL LABORATORY, 135 Netting Road, Windsor, Ont. Za zavarovanje zavojčka dodajte 25 centov. —Advt.

BLAGO IZVRSTNO, CENE NIZKE.

Burkley Produce Co.
17th & PIKE STS.,
PITTSBURGH, Pa.

Bell Phone: 2216 Grant
— LEO ŠKODA, Manager

GROZDJE

Kot je rojakom že znano, da imam velike skušnje o grozdju. Prodajam grozdje vseh vrst na debelo in na drobno. Tudi cele kare, naravnost iz vinograde ali pa od tu.

BLAGO IZVRSTNO, CENE NIZKE.

Burkley Produce Co.
17th & PIKE STS.,
PITTSBURGH, Pa.

Bell Phone: 2216 Grant
— LEO ŠKODA, Manager

GROZDJE

Kot je rojakom že znano, da imam velike skušnje o grozdju. Prodajam grozdje vseh vrst na debelo in na drobno. Tudi cele kare, naravnost iz vinograde ali pa od tu.

BLAGO IZVRSTNO, CENE NIZKE.

Burkley Produce Co.
17th & PIKE STS.,
PITTSBURGH, Pa.

Bell Phone: 2216 Grant
— LEO ŠKODA, Manager

GROZDJE

Kot je rojakom že znano, da imam velike skušnje o grozdju. Prodajam grozdje vseh vrst na debelo in na drobno. Tudi cele kare, naravnost iz vinograde ali pa od tu.

BLAGO IZVRSTNO, CENE NIZKE.

Burkley Produce Co.
17th & PIKE STS.,
PITTSBURGH, Pa.

Bell Phone: 2216 Grant
— LEO ŠKODA, Manager

GROZDJE

Kot je rojakom že znano, da imam velike skušnje o grozdju. Prodajam grozdje vseh vrst na debelo in na drobno. Tudi cele kare, naravnost iz vinograde ali pa od tu.

BLAGO IZVRSTNO, CENE NIZKE.

Burkley Produce Co.
17th & PIKE STS.,
PITTSBURGH, Pa.

Bell Phone: 2216 Grant
— LEO ŠKODA, Manager

GROZDJE

Kot je rojakom že znano, da imam velike skušnje o grozdju. Prodajam grozdje vseh vrst na debelo in na drobno. Tudi cele kare, naravnost iz vinograde ali pa od tu.

Peter Zgaga

Ponižen uradnik se je približal svojemu strogemu gospodarju.

— Kaj bi radi? — ga je nahu-

lil.

— Za večjo plačo bi vas prosil.

— Zakaj?

— Prejšnji teden sem se oženil.

— Ja, — dragi moj, — je odvr-

nil gospodar, — za nesreče, ki se

pripete izven mojega urada, pa ni-

sem jaz odgovoren.

Rejak se je odpravil v klet.

— Kam greš? — ga je vprašala

žena in mu zastavila pot.

— V klet grem po galono vina.

— Krži božji, saj ga imaš že eno

galono pol kapo. Kaj misliš, da ga

boš dve galoni nocej? Ne bo nič,

prijatelj. Kar iz glave si izbij to

misel.

Rojak je žalostno sedel k mi-

zi ter zamrmral: — Saj pravim, to

so ljudje. Niti kapljice vina ne pri-

voščije človeku...

Znani irski pisatelj Shaw pravi,

da fašizma ni utrdilo ricinus olje

kot se splošno domneva.

Istega mnenja je tudi Mussolini.

Ne, ricinus olje ni utrdilo fašiz-

ma. Ampak povzročilo je smrad,

ki se širi celo izven italijanskih

meja.

Kmalu bomo dospeli tako daleč,

da bo dobil človek, ki bo vprašal

malega fantička na cesti, koliko je

star, naslednji odgovor:

— Moja duševna starost je dva-

najst let; moja moralna štiri leta,

v anatomskem oziru sem pa osem

let star, dočim v psihološkem sa-

mo šest. Moja časovna starost

znaša devet let.

Ali veste, kaj je wrong?

No, če ne veste, vam bom jaz po-

vedal.

Wrong je, ako ima zastopnik

Antisalonke lige sina, ki je butle-

gar.

In nadalje je wrong, če ta sin

prevaža žganje v avtomobilu, ki je

last Antisalonke lige.

In končno je wrong, če sin za-

stopnika Antisalonke lige preva-

ža žganje v avtomobilu, ki je last

Antisalonke lige, ter je pri tem

tako pijan, da ne more kontrolirati

avtomobila in zavozi v graben.

Najbolj wrong je pa, če porot-

niki takega človeka oproste.

Tega si nisem izmislil.

Ta slučaj se je pred kratkim pri-

petil v mestu Richmond v državi

Virginiji.

— Kaj pa imaš v medaljonu? —

so vprašali lepo ženico.

— Par las imam od moža za spo-

min.

— Kaj ti je mož umrl?

— Ne, ampak plešast je postal.

— Ja, vidiš — je stokal mladi

poročeneec in tožil svojemu prija-

telju, — ali si videl onega člove-

ka, ki je ravnokar šel mimo?

— Da, videl sem ga. Kaj je ž

njim?

— Ta človek je uničil mojo za-

konsko srčo.

— Kako je to mogoče? Saj si ko-

maš dva meseca poročen. Ali je že-

no premočil?

— Tega ravno ne, toda v našo

kuhario se je zaljubil ter se prej-

šnji teden poročil z njo. Sedaj pa

moja žena sama kuha.

Na Dunaju bodo otvorili uni-

verzo za brivce in lasuljare.

Pouk bo trajal dve leti.

Univerza za brivce na Dunaju.

Bog ve, kateri profesorji bodo

poučevali?

Najbolj sposobni bi bili bivši av-

strijski diplomati. Oni so znali bri-

ti norce iz podaniških narodov ter

guliti kožo svojim podložnikom.

ki ga prirede vsako jesen v zabavo tamošnjih otrok. Odrasli se ob-

lečejo v groteskne maske ter sprojavajo otroke po zabavalščem.

UKRADENI NAKIT

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.

Za Glas Naroda priredil G. P.

36

(Nadaljevanje)

On ji je to slovesno obljubil ter opazoval kako se je spletala. Najraje bi ji razpletel vse kite ter jih zmedel, a je zadržal svoje želje.

Izlo se izlo je jemala iz njegove roke t. s. nataknila zopet čepico na glavo. Vse to je izgledalo tako očarljivo, da bi jo potrpežljivo gledal po cele ure.

— Tako, — sedaj sem gotova. Ali je boljše? — je vprašala, ne da bi vedela, kakšno veselje je napravila s tem Lotarju.

— Ali hočeš ogledalo? — je vprašal smeje ter potegnil iz žepa ročno ogledalo.

Ozrla se je na hitro vanj.

— Hm. Ze gre. Hvala. Sedaj pa morava domov. Stara mama bo že čakala.

Počasi sta se vrnila v grad. Jenny je par-krat globoko vzdihnila, kot da so ji prsa preozka. Konečno pa je rekla, v izobilici občutkov: — Najraje bi zavriskala naglas, tako vesela sem, da si zopet doma.

— Stori to.

Ona pa je zmajala z glavo.

— Ne. Zatajiti hočem svoje veselje.

— Meni pa ga moraš pokazati, Jenny, — jo je prosil.

Ona je molče priklimala ter se ozrla vanj s pogledom, ki mu je razodel vso nerazumljeno blaženost njenega mladega srca.

16.

Hišnik je sprejel Lotarja s poročilom, da ga pričakuje njegova mati. Lotar se je vsled tega poslovil od Jenny rekoč:

— Pridem pozneje k stari mami. Povej ji, da so me klicali k materi.

Obstal je na koridorju, dokler ni izginila. Nato pa je vstopil.

Suzana ga je sprejela v "sinji duplini" ter je ležala leno v stolu, ko je stopil skozi vrata. Kljub magični razsvetljavi je videl Lotar ganes vendar, da je prišel tudi za njegovo lepo mater čas, ko je prišla bližajoča se starost zahtevati svoj tribut. Ne da bi se vrnila k pogovoru prejšnjega večera, je hladno kramljala s sinom.

Lotar je občutil iznova, da se ne more pojaviti med njimi in njegovo materjo nikdar noben pristen občutek. Zazeblo ga je ob misli, kako bi moral stradati ljubezni, če bi ga ne obsipali z njo stara mama in Jenny.

Tekom pogovora je omenila grofica Suzana tudi povabilo barena Hazelverta na veselico, katero bo priredil na led. Lotar je sprejel to poročilo z zadoščenjem. Ni vedel, da je bila soudeležba Jenny toliko kot izključena ter upal, da bo ob tej priliki s svojim nastopom pred vsem svetom ugotovil, da želi, da vsakdo respektira Jenny kot njegovo pravo sestro.

Nekako ena ura je potekla, ko je stopila Jenny. Spoštljivo se je priklonila pred grofice ter se obrnila nato proti Lotarju.

— Stara mami te prosi, Lotar, da prideš k nji, če imaš kaj časa. Grofica Suzana je napel zamižala ter prišla fiksirati Jenny.

Lotar se je takoj dvignil.

— Mi pač dovoliš, da želim stari mami dobro jutro, mama?

— Prosim, — je odvrnila hladno.

Lotar ji je poljubil roko ter se obrnil nato proti Jenny.

— Ti greš vendar z menoj, Jenny? — je vprašal.

— Prosim, za trenutek, gospodična Warren, — je rekla Suzana z močnim povdankom. — Nekaj hočem govoriti z vami. Pojdi za enkrat le sam, Lotar.

Slednji se je priklonil ter smeje pokimal Jenny, ko je odšel, ni slutil, kaj je hotela njegova mati.

Pri teh besedah grofice je Jenny obstala. Neprijeten občutek jo je navdajal vedno, kadar je slednja namerila nanjo kako besedo. Večinoma je prišlo na dan vedno kako novo žaljenje. Bojče je zrla v hladni, ponosni obraz, ki je izgledal v sinji luči še bolj nedostopen. Jenny se je sploh zdela ta sinja soba neznosna ter ni razumela, zakaj jo more grofica Suzana ljubiti. V tej sobi ji je bilo vedno pri sren kot da je nekaj mori in tlači.

— Kaj želite, gospa grofica? — je vprašala Jenny.

— Čuditi se moram vašemu pomanjkanju takta, gospodična Warren, — je rekla ostro.

Jenny se je stresla ter zrla vsa preplašena v neusmiljeni obraz svoje sovražnice.

— Gospa grofica, — jaz ne vem, kaj sem zakrivila. S čem sem zaslužila očitane netaktnosti? — je vprašala s tresočim se glasom.

Grofica Suzana se je naslonila, vsa ogorčena, v stolu nazaj.

— Dosti slabo, če ne veste tega. Jaz mislim vendar, da so vas v penziji naučili, da se ne kličite mladih gospodov, s katerimi ni človek v nobenem sorodstvu, z enostavnim "ti" in prvim imenom. Ali ni res?

Jenny je prebledela kot zid.

— Da, — to vem.

— Lepo. Raditega mi ni treba šele opozoriti vas na to, kar se ne spodobi. Na vsak način vam enkrat za vselej prepovedujem nagovariti meje sina na tako zaupen način. Dokler ste bili še otrok, sem to prežela. Sedaj pa so minili ti časi. Moj sin je za vas grof Wildentfels, — nič več in nič manj. Ali ste me razumeli?

Jenny je stala nepremično, s tresočimi se ustnicami. Nobenega glasu ni bilo iz njenih ust, le roki je imela sklenjeni. V njenih očeh je ležal izraz smrtnega strahu in mučne sravnčljivosti.

Molče je sklonila glavo. Najraje bi bila zbežala iz okrožja teh mrzlih, nepremičnih oči. Njeni nogi pa sta bili kot ohromeli.

Grofica Suzana se je obrnila na stran ter prišla za knjigo.

— Lahko greste, kajti jaz vam nimam ničesar več reči, a opozarjam vas, da zahtevam brezpogojno pokorščino. Ne mislite, da bi se mogli skriti za grofice Tejo. V tej zadevi ne pustim nobenega vmešavanja. V splošnem pa hočem v vašo čast domnevati, da je bilo treba le tega opomina, da vas zadržim od nadaljnjive vsiljive zaupnosti.

Jenny se je nenkrat vzravala.

— Lahko ste brez skrbi, gospa grofica. Jaz ne bom niti vsiljiva, niti brezskrbna. Ali smem oditi?

— Prosim.

Grofica Suzana je prišla brezbrizno čitati. Jenny pa je zapustila sobo z občutkom kot da je izgubila tla pod nogami. Zunaj se je za trenutek naslonila na zid ter pritisnila svoji roki na močno utripajoče srce. Nato pa je pohitela kot preplašena divja žival v svojo sobo ter se vrgla z mučnim vzklikom na posteljo.

(Dalje prihodnjik).

BIRSTEAD JEZERO V ROCKY MT. NARODNEM PARKU, COLO.

ITALIJANSKE HARMONIKE.

MI izdelujemo in importiramo razne vrste ročno napravljene ITALIJANSKE HARMONIKE, najboljše na svetu. Deset let garancije. Naše cene so nižje kot drugih izdelovalcev. Brezplačen prouk. Pisite po enki: RUATTA SERENELLI & CO., 1014 Blue Island Ave., Dept. 40, Chicago, Ill.

KODOR OGLAŠUJE
TA NAPREDUJE!

Pozor čitatelji.

Opozorite trgovce in obrtnike, pri katerih kupujete ali naročate in ste z njih postrežbo zadovoljni, da oglašujejo v listu "Glas Naroda". S tem boste ustregli vsem.

Uprava "Glas Naroda".

Kako se potuje v
stari kraj in nazaj
v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je posrednik o potnih listih, prilagi in drugih stvarih. Vsi, ki imajo dolga leta iskati vam mi samoremo dati najboljša pojava in priporočila, vedno le pravišne priporočila.

Tudi nedravljeni samrejo potovati v stari kraj, toda preskrbeti si morajo dovoljenje ali permit in Washington, bodisi za eno leto ali 6 mesecev in ne mora delati prevelikega truda pred odpotovanjem in to naravnost v Washington, D. C. na generalnega naselinskega komisarja.

Glasom udeležbe, ki je stopila v veljavo 21. julija, 1926 se nikomur več ne polije permit po pošti, ampak ga mora iti iskati vsak posle osebno, bodisi v najbližnji naselinski urad ali pa ga dobi v New Yorku pred odpotovanjem, kakor kaže v praksi. Kdor potuje na svoj bres dovoljenja, potuje na svojo lastno odgovornost.

Kako dobiti svojce iz
starega kraja.

Kdor želi dobiti svojce ali svoje iz starega kraja, naj nam prej piše za pošto. Iz Jugoslavije pa uradno v tem letu 670 priseljencev, toda polovica te kvote je določena za ameriške državljanje, ki bodo dobiti svojce iz starega kraja. Kdor želi dobiti svojce iz starega kraja, naj nam prej piše za pošto.

Kimur: Američani, ki imajo dobiti svojce iz starega kraja, naj nam prej piše za pošto. Kdor želi dobiti svojce iz starega kraja, naj nam prej piše za pošto.

Priloge podvzamejo kakor hočejo.

FRANK SAKS
STATE BANK
OF CLEVELAND, OHIO - NEW YORK

Vprašanje glede smrtne kazni.

O vprašanju smrtne kazni se je že spisalo nešteto knjig. Mnenja znanstvenikov so glede tega zelo deljena, vendar pa bi ne bilo napak, če bi se sprostila o tem aktualnem vprašanju polemika, v katero bi morali poseči razen pravnikov tudi sociologi, pedagogi in zdravniki. Prav zanimivo bi bilo slišati tudi glas preprostega človeka iz ljudstva. V nekaterih državah je odločil prebiseit za ali proti smrtni kazni.

Od Beecaria (18. stol.) naprej se vodi boj zoper smrtno kazen. Menjaje se z večjo ali manjšo intenzivnostjo, tu z uspehom, ondi brez uspeha. Izvor smrtne kazni moramo iskati pri primitivnih, prastarih narodih, kateri so se hoteli na ta način znebiti "nesposobnih": na pr. pohabljenec, starikov, umobolnih in drugih podobnih ljudi, ki so bili tem narodom nadležni pri preseljevanju. Tako postopanje se nam zdi grozotno, vendar pa ne prezirimo, da je bilo v skladu s praktičnim namenom, ki se da braniti in zagovarjati z boljšimi logičnimi razlogi, nego današnja smrtna kazen nad morilci. Ko je stopilo človeštvo iz barbarstva na prve stopnje civilizacije, se je razpaslo načelo "zob za zob!" Ko pa je napredovala omika, so se že začela pojavljati stremjenja, da se smrtna kazen odpravi. Grki so vpeljali na njeno mesto deportacijo in denarno kazen. Rim je odpravil smrtno kazen leta 453. pr. Kr. Ko so jo skušali nekateri krogli pozneje zopet uvesti, je izjavil Ciceron, ki je bil vodja takratne opozicije: "Svobodnema možni in rimskemu državljanu ni neznosna samo izvršitev smrtne kazni, tudi dejstvo, da taka kazen obstoji, da, sama predstava te kazni in že to, če se smrtna kazen omeni, mu je zoprno".

Na Angleškem je dosegla smrtna kazen višek za časa Henrika VII. Takrat se je kaznovalo s smrtjo 240 različnih zločinov od tatvine žepnega robea do umora. Ta nadvse strogi režim pa ni mogel zatreti kriminalitete, narobe: zločini, za katere je bila določena smrtna kazen, so se celo množili. Današnja Anglija pozna smrtno kazen le za 2 delikta. V Združenih državah ameriških je bilo število zločinov, za katere je zakon določal smrtno kazen povotno tudi prav veliko — prekoračilo je število 100, polagoma pa se je dokaj skrbilo in v večini držav so smrtno kazen sploh odpravili. Sedaj se le še v 8 ameriških državah brezpogojno izreka smrtna kazen, in sicer za umor. Kakor kaže statistika, so prav te države glede števila zločinov na prvem mestu in to tudi glede zločinov, za katere preti zakon s smrtno kaznijo.

Danes so opustili smrtno kazen že v lepem številu držav. Kakor kažejo sedanjé svetovne razmere, je pričakovati, da bodo tudi ostale države sledile temu vzgledu. Kazen je reakcija proti zločinu; zadane zločinca zaradi tega, ker je grešil. Da pa bo kazen v časi prav teško sestaviti porotniškvu s svojimi nameni, mora biti predvsem eksemplarna, mora zločinca, o katerih določa zakon, mo zločinca, ne poklicemo več ubiti intenzivno zlo. Zločinca naj se smrtno kazen. Večina porotnikov, morjenega v življenje. Nasprotno

zavede, da je kazen zlo, in tudi drugi državljani jo morajo smatrati kot intenzivno zlo, ki je zadelo zločinca zavoljo kazniviga dejanja, ki ga je storil. Pri določitvi smrtne kazni za umor se smatra, da je to hudodelstvo, najtežje izmed vseh hudodelstev in da je smrtna kazen največja pokora zanj, zato se mora brezpogojno uporabiti. Denimo, da je umor najhujši zločin, ki se mora najtežje kaznovati! Ali pa je usmrtev res najtežja kazen? Po mojem mnenju je kazen dosmrtne ječe daleko težja in se je zločinca veliko bolj boje nego smrti z obojenjem, ustreljenjem ali na električnem stolu. Pri smrti kazni trpi delikvent samo zadnje ure pred smrtjo ali morda sploh le tistih par sekund, ko je v krvinkovih rokah, medtem ko na dosmrtne ječe obsojeni preživlja dolge, dolge dneve, ki so polni muke. Predolge mesece in predolga leta za nezvestano peče vest, dokler grob ne konča večnega trpljenja na tem svetu.

Kazen pa mora tudi odvrčati od bodočih zločinov tako, da preti z res učinkovitim zlom. Kot strahovalno sredstvo se je smrtna kazen pokazala neučinkovita in je dajala kvečjemu primer za umor. Statistika o kriminaliteti v državah, kjer se obstoji in se izvršuje smrtna kazen, nam prav nič ne kaže, da bi zaradi te kazni padlo število zločinov, za katere preti zakon s smrtno kaznijo. Najlepši primer imamo v Jugoslaviji. V Jugoslaviji se je v zadnjih letih izvršilo precejšnje število justifikacij, vendar pa so se prav v tem času zgodili in se še dogajajo številni in najgrozotnejši zločini. Smrtna kazen ni v skladu z zahtevami, ki jih stavijo znanstveniki za kazen, nje največja hiba pa je, da ni popravljiva. Grozen je slučaj justičnega umora, a te možnosti ne smemo nikdar pozabiti. Priče, porotniki in sodniki so ljudje in kot taki podvrženi zmotam. Ne da se tajiti, da so sodišča usmrtila povsem nedolžne ljudi. Če priznamo načelo "življenje za življenje", se moramo vprašati: Čigavo življenje naj se vzame v zadoščeno za pomotoma usmrčenega? Neki jug. kriminalist dobro pravi, da mnogo več škoduje ugledu justice, če je kdo po nedolžnem obsojen in justificiran, kakor pa če tisoč krivih njude obsodi.

Končno ostane še vprašanje, ali ima državo sploh pravico vzeti državljanu življenje? Čeprav se splošno smatra, da ima država to pravico, ostane vendar vprašanje problematično in se ga veliko zoper to pravico negotovljati. Med drugim naj opozorim le na dejstvo, da se usmrtev obsojenca izvrši z neprimerno večjo premišljenostjo, kakor kak hladnokrvnen umor, ki ga stori zločinec.

Za odpravo smrtne kazni govori tudi sledeče:

Število ljudi, ki iz razlogov več ali manj odklanjajo smrtno kazen, stalno raste, če bi bila namsto te kazni določena dosmrtne ječe.

Umor sam je pravi socialni problem, ne pa morilec. Če justificira mo zločinca, ne poklicemo več ubiti intenzivno zlo. Zločinca naj se smrtno kazen. Večina porotnikov, morjenega v življenje. Nasprotno

Arvanje parnikov - Shipping News

13. oktobra: Deutschland, Cherbourg, Bremen.
15. oktobra: Republica, Cherbourg, Bremen. Paris, Havre. Majestic, Cherbourg. Rotterdam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam.
16. oktobra: Conte Biancamano, Genoa, Napoli. Lapland, Cherbourg, Antwerp. Berlin, Cherbourg, Bremen.
18. oktobra: Mauretania, Cherbourg. President Roosevelt, Cherbourg, Bremen.
20. oktobra: Cleveland, Cherbourg, Hamburg.
22. oktobra: Lyndam, Boulogne S. M., Rotterdam. Leviathan, Cherbourg. Ile de France, Havre. Homeric, Cherbourg. Belgenland, Cherbourg, Antwerp. Dullio, Napoli, Genoa.
25. oktobra: Resolute, Cherbourg, Hamburg.
26. oktobra: Aquitania, Cherbourg. Columbus, Cherbourg, Bremen.
27. oktobra: Hamburg, Cherbourg, Hamburg.

28. oktobra: Presidente Wilson, Trst.
29. oktobra: France, Havre. Olympic, Cherbourg. Arabia, Cherbourg, Antwerp. Dresden, Cherbourg, Bremen.
16. decembra: PARIS, Havre. — SKUPNO FOTOVANJE ZA BOŽIC.

DIREKTNATA POT V
JUGOSLAVIJO
COSULICH

Hitro in ceno šele potovanje v domače mesto. Vozni listki za drugi, mednarodni drugi in tretji razred se dobe do Sušaka preko Trsta ali Splita brez nadaljnjih stroškov, do Slovenije pa \$1.65 več. Prevoz preko morja vedno cenen. Presidente Wilson — 28. oktobra.
BOŽIČNO ODPUSTJE
PRESIDENTE WILSON
8. decembra
Znižane cene za tja in nazaj. Splošni podatki v vseh lokalnih potniških uradih ali pri: PHELPS BROS. & Co. 2 WEST STREET, NEW YORK

French Line
SEST DNI PREKO OCEANA
Najkrajša in najbolj ugodna pot za potovanje na ogromnih parnikih:
PARIS — 15. oktobra; 26. nov.
FRANCE — 29. oktobra
NAJKAJŠJA POT PO ŽELEZNICI. VSAKDO JE V POSEBNI KABINI Z VSEMI MODERNIMI UDOBNOSTMI.
Pijača in glavna francoska kuhinja. Izredno nizke cene.
ILE DE FRANCE — 22. oktobra
Vprašajte kateregakoli pooblaščenega agenta ali:
FRENCH LINE — 19 State Street, New York

VELIK BOŽIČNI IZLET
V JUGOSLAVIJO

Preživite božični večer v družbi vaših rojakov in prijateljev v stari domovini ter se ob tej priliki zabavajte in veselite. Pridružite se izletu pod osebnim vodstvom na enem izmed teh veličastnih ekspresnih parnikov.

MAURETANIA Odpuje iz New Yorka proti Cherbourgu **SREDA 30. NOV.**
pod vodstvom g. J. Kampotića, čikaškega Cunard urada
AQUITANIA Odpuje iz New Yorka proti Cherbourgu **SREDA 7. DEC.**
pod vodstvom g. A. Markus-a, newyorškega Cunard urada
BERENGARIA Odpuje iz New Yorka proti Cherbourgu **SREDA 14. DEC.**
pod vodstvom g. S. Vuković-a, newyorškega Cunard urada
Vsi naši spremljevalci na potovanju so izkušeni in znani ter vas bodo spremlili do domovine. Skrbeli bodo za vašo prilago in za vse vaše potrebe na potovanju. Velike in udobne kabine 3. razreda, razkošni družinski prostori in prava domača kuhinja.
Kupite karto za 3. razred tja in nazaj po znižani ceni. Zmerne cene v drugem razredu.
Za podrobnosti se obrnite na kateregakoli našega agenta ali naravnost na —
CUNARD LINE
25 Broadway
New York.

kateri sodišče odkloni za te slučaje, ker so domnevno proti smrtni kazni, pa bi lahko izpolnila svojo porotniško dolžnost, če bi namsto smrtne kazni pretel kazenski zakon z dosmrtne ječe.

Sedanjí sistem je privedel tako daleč, da se mora marsikateri obsojenec, ki je resnično kriv in si kazen zasluži, na podlagi pravorek protivnikov izpustiti na prosto, ker se protivniki nekako podzvestno uprejo zapretni smrtni kazni. To se zgodi še posebno v slučajih, v katerih stopi obtoženec ob strani spreten zagovornik, ki umeje vzbuditi porotnikom sentimentalno nastojenje. Število obsodb v slučajih, v katerih je v zakonu zažugana smrtna kazen, bi sigurno rastle, če bi bila namsto te kazni določena dosmrtne ječe.

Umor sam je pravi socialni problem, ne pa morilec. Če justificira mo zločinca, ne poklicemo več ubiti intenzivno zlo. Zločinca naj se smrtno kazen. Večina porotnikov, morjenega v življenje. Nasprotno

pa lahko in moramo izdajati praktične odredbe, da preprečimo umor. Intenzivnejša varnostna služba, strožje nadzorstvo nad trgovino in posestjo strelnega orožja, pospeševanje prave itd., vse to bi brez dvoma zmanjšalo število umorov.

Smrtna kazen je ostanek surovega pravika. Ohranila se je po nepremišljenem občaju, na podlagi napačnih predpostav in se izvršuje s činom, ki je le po imenu zakonit. Smrtna kazen je nelogična in nasprotja religioznemu čustvu in pa naravnosti. Obstoji v dejanju uradnika, ki bi bilo sicer umor, če bi to dejanje izvršil navaden državljan. Justifikacija se zgodi pred omejenim številom gledalcev, ker se je bati zgražanja javnosti. Podlaga justifikacije je človeška sodba, ki je zmotna in lahko povzroči tudi strašne, nepopravljive krivice. Slednjič pa žali smrtna kazen tudi čustvovanje prosvitljene-ga človeštva.